

Аннотация дисциплины

1. Название курсу: **Физическая география Украины**
2. Лектор: Клименко Валентина Григорьевна, доцент
3. Статус: нормативная дисциплина
4. Курс: 3, семестр 6 семестр
5. Общее количество академических часов: 120, лекции - 48, практические занятия - 32, самостоятельная работа - 40 часов.
6. Количество кредитов: 4
7. Предыдущие условия: общее землеведение, геология, геоморфология и палеонтология, метеорология и климатология, общая гидрология, экология, картография.

Краткая аннотация:

Цель дисциплины – формирование знаний студентов о сущности региональной физической географии Украины.

Задачи – углубленное изучение природных условий и природных ресурсов Украины: раскрыть взаимосвязь между компонентами природы в условиях хозяйственной деятельности: физико-географическое районирование территории, компонентная характеристика природно-территориальных комплексов разных уровней: охрана природы в Украине.

Дисциплина состоит с трех разделов:

Раздел 1. Вступление, положение Украины, история исследования

Тема 1. Вступление. Региональная физическая география, объект, предмет и методы исследования. Содержание, научное и практическое значение курсу «Физическая география Украины». Географическое положение, территория, границы. Физико-географическое положение территории.

Периоды изучения природных условий.

Раздел 2. Общий анализ природных условий и ресурсов

Тема 2. Геолого-географическое строение и ресурсы недр.

Тема 3. Климатические условия и ресурсы. Агроклиматические ресурсы.

Тема 4-5. Моря, внутренние воды и водные ресурсы.

Тема 6. Почвенно-растительный покров и животный мир.

Тема 7. Неблагоприятные физико - географические процессы и пути их улучшения.

Раздел 3. Региональный анализ природных условий

Тема 8. Ландшафты и физико - географическое районирование Украины

Тема 9. Зона смешанных лесов

Тема 10. Зона широколиственных лесов

Тема 11-12. Лесостепная зона

Тема 13-14. Степная зона

Тема 15. Украинские Карпаты

Тема 16. Крымские горы. Географические проблемы рационального использования природных условий и ресурсов, охрана природы в Украине. Выводы.

8. Формы организации контроля знаний: лекции, лекции-диспуты, практические работы, самостоятельная работа студентов, консультации, контрольные тестовые задания
9. Учебно-методическое обеспечение:
 - ✓ тексты лекций (рукопись),
 - ✓ разработанные практические задания,
 - ✓ вопросы для самостоятельной работы.
10. Язык преподавания: русский

11.Список рекомендуемой литературы:

1. Шищенко П.Г. Прикладная физическая география /П. Г. Шищенко. – К.: Выща школа, 1988.
- 2.Физико-географическое районирование Украинской ССР. – К.: Изд-во Киев.ун-та, 1968.

12. Информационные ресурсы

1. Фонды Центральной научной библиотеки ХНУ им. В.Н.Каразина.
2. Фонд библиотеки кафедры физической географии и картографии.
3. Сеть Интернет.

Анотація дисципліни

8. Назва курсу: **Фізична географія України**
9. Лектор: Клименко Валентина Григорівна, доцент
10. Статус: нормативна дисципліна
11. Курс: 3, семестр 6 семестр
12. Загальна кількість академічних годин: 120, Лекції - 48, практичні заняття - 32, самостійна робота - 40 год.
13. Кількість кредитів: 3
14. Попередні умови: загальне землезнавство, геологія, геоморфологія та палеонтологія, метеорологія і кліматологія, загальна гідрологія, екологія, картографія.

Стисла анотація:

Мета навчальної дисципліни – формування знань студентів про сутність регіональної фізичної географії України.

✓ *Завдання* поглиблене вивчення природних умов та природних ресурсів України; розкриття взаємозв'язків між компонентами природи в умовах господарської діяльності; фізико-географічне районування території, компонентна характеристика: охорона природи

Дисципліна складається з трьох розділів:

Розділ 1. Вступ, положення України, історія дослідження

Тема 1. Вступ. Регіональна фізична географія, її об'єкт, предмет і метода досліджень. Зміст, наукове і практичне значення курсу "Фізична географія України". Географічне положення, територія, межі. Фізико-географічне положення території.

Періоди вивчення природних умов.

Розділ 2. Загальний аналіз природних умов і ресурсів

Тема 2. Геолого-географічна будова і ресурси надр.

Тема 3. Кліматичні умови та ресурси України. Агрокліматичні ресурси

Тема 4-5. Моря, внутрішні води та водні ресурси України.

Тема 6. Ґрунтово-рослинний покрив і тваринний світ.

Тема 7. Неприятливі фізико - географічні процеси і шляхи їх запобігання. Зміни природних умов під впливом господарської діяльності людини

Розділ 3. Регіональний аналіз природних умов

Тема 8. Ландшафти України і фізико - географічне районування

Тема 9. Зона мішаних лісів

Тема 10. Зона широколистяних лісів

Тема 11-12. Лісостепова зона

Тема 13-14. Степова зона

Тема 15. Українські Карпати

Тема 16. Кримські гори. Географічні проблеми раціонального використання природних умов і ресурсів, охорона природи в Україні. Висновки.

9. Форми організації контролю знань: лекції, лекції-диспути, практичні роботи, самостійна робота студентів, консультації, контрольні й тестові завдання
10. Навчально-методичне забезпечення:
 - ✓ Клименко В.Г. Фізична географія України: навчальний посібник для студентів-географів/ В.Г. Клименко, О.П. Фенько .- Харків, 2013.- 96 с.
 - ✓ Клименко В.Г. Фізична географія України: словник-довідник / В.Г. Клименко, О.Ю. Клименко.- Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2010. – 200с.
 - ✓ тексти лекцій (рукопис),
 - ✓ розроблені практичні завдання,
 - ✓ питання для самостійної роботи

11. Мова викладання: українська

12. Список рекомендованої літератури:

Базова

1. Миринич О.М. Фізична географія України: підручник /О.М., Маринич , П.Г. Шищенко. - К.: Знання, КОО, 2006. - 511 с.

Допоміжна

1. Білоус Г.М. Вплив господарської діяльності на водні ресурси України Г.М.Білоус. - К.: Наукова думка, 1999. - 211с.

2. Географічна енциклопедія України: в 3-х т.- К.: Укр. енциклопедія ім. М.П.Бажана, 1989-1993.

3. Екологічна енциклопедія: У 3-х т./Редколегія: А.В.Толстоухов (головний редактор) та ін.. – К.: ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2008.

4. Крисиченко В.С. Людина і біосфера: основи екологічної антропології В.С.Крисиченко. – К.: Заповіт, 1998.

5. Толочко П.П. Давня історія України /П.П. Толочко. – К.: Либідь, 1994.

6. Шищенко П.Г. Прикладная физическая география П.Г.Шищенко. – К.: Выща школа, 1988.

1. Физико-географическое районирование Украинской ССР. – К.: Изд-во Киев.ун-та, 1968.

13. Інформаційні ресурси

4. Фонди Центральної наукової бібліотеки ХНУ ім. В.Н.Каразіна.

5. Фонд бібліотеки кафедри фізичної географії та картографії.

6. Мережа Інтернет.